

רוצים להתגונן מפשעי אינטרנט? יש לחייב את פייסבוק להירשם כחברת חוץ בארץ

מסתבר שלפייסבוק אין נציג רשמי בישראל, כנדרש בחוק, דבר הגורם בעיות רבות לכל מי שנפגע ברשת ומבקש להסיר פרסומים פוגעניים

19:26 07.02.2013 מאת: עו"ד מאיר פוקס

לא אחת אנו עדים למקרים של הפרות חוק שונות המתבצעות באינטרנט בכלל, ובפייסבוק בפרט. כך, חבר הרוצה לנקום בחברתו שעזבה אותו, מפרסם תמונות עירום שלה ברשת, או חמור מכך - מעלה סרטון וידאו המציג אותה באקט מיני מלא. הנערה או האישה, מלאת בושה, פונה מזועזעת ובוכייה לאתר הרשת החברתית או לגופים כגון גוגל או יוטיוב, ומבקשת שישירו את התמונות הפוגעניות.

האופן היחיד לפנות הוא על ידי שליחת מייל לגורם המצוין באתר הרשת החברתית, אך חולף זמן רב עד שהיא נענית על ידי גורם עלום, אם בכלל, והנזק הכבד כבר נעשה ולא ניתן אפילו לעצור את המשך הפרסום הפוגעני. אפילו המשטרה מתקשה לגרום לכך שאותה רשת חברתית או אתר זר יפעלו כדי למנוע פגיעה קשה זו בפרטיות, ולדבריה מדובר במאות תלונות המגיעות אליה בשנה.

התחושה הרווחת, אם כן, היא ש"אין עם מי לדבר" כאשר מבקשים לפנות לנציגי ומפעילי הרשת החברתית, בעיקר מכיוון שאין נציג או נציגות ישראלית מוסדרת שאפשר לפנות אליה בצינורות מקובלים.

האם חייבים להסכים עם המצב המתואר? בהחלט לא. חוק החברות קובע כי "חברת חוץ לא תקיים בישראל מקום עסקים" אלא אם כן נרשמה כחברת חוץ, ותמציא "שם ומען של אדם היושב בישראל, המורשה לקבל בעבור החברה כתבי בית דין והודעות שיש להמציא לה".

מצער, אך רשם החברות לא מקפיד הקפדה יתרה על רישום חברות חוץ ולכן ישנן לא מעט כאלה המקיימות מקום עסקים בישראל אך לא נרשמות כחברת חוץ אצל רשם החברות. ואולם, האם ניתן לומר שגוף ענק כגון פייסבוק לא מקיים מקום עסקים בישראל, בפרט כשהוא מאפשר ומזמין פרסומים מסחריים, המופנים באופן ממוקד לקהל המשתמשים של הרשת החברתית וכמובן גובה תשלום נאה בגינם? ברור שפעילות זו, גם אם היא נערכת באמצעות האינטרנט, מהווה "ניהול מקום עסקים בישראל" המחייב רישום של פייסבוק ודומותיה כחברת חוץ במרשמי רשם החברות.

אלא שלמרבה הפלא, בדיקה מהירה מגלה שאין חברה בשם "פייסבוק" הרשומה אצל רשם החברות. לעניין זה יצוין, כי גוגל ישראל כן רשומה, אך יתכן שזו זרוע המחקר והפיתוח של גוגל ושאינה אחראית לפרסומים ברשת, כאשר סכומים אלה משולמים בדרך לאירלנד או לארה"ב.

אילו פייסבוק היתה נרשמת כפי שעליה לעשות על פי דין, כחברת חוץ, כי אז מתוקף רישום זה היתה ממנה אדם היושב בישראל ומורשה לקבל כתבי בית דין והודעות עבודה, או אז היתה למתלוננים כתובת למי לפנות בישראל, במקום לשלוח הודעת מייל באינטרנט.

לאור האמור, מוצע שמשרד המשפטים יוציא נהלים ברורים בעניין הרשתות החברתיות, כגון פייסבוק, טוויטר, גוגל, וואטסאפ ודומיהן, וכל גורם אינטרנטי אחר הגובה כספים מישראל ויקבע שחברות אלה מקיימות מקום עסקים בישראל ועליהן להירשם כחברות חוץ בישראל, על כל המשתמע מכך, ויפה שעה אחת קודם. הכותב שותף במשרד גדעון קורן ושות' ויועץ מתמחה בהיי-טק ודיני אינטרנט.